

Anti-Pestprotocol Basisschool De Bonkelaar

Pesten op school Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen, te weten: de pester (s), slachtoffer(s), rest van de groep, leerkracht en de ouders.
- De school moet proberen om pesten te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar gemaakt, waarna met hen de klassenregels worden opgesteld. Er wordt continu gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat. De school werkt met de methode De Vreedzame School.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak, welke staat beschreven in dit protocol.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt, of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig.
- Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.
Op De Bonkelaar is dat juf Marion Brasé.

Pesten

De piek van pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat er preventief gewerkt wordt.

Preventief werken, hoe doen we dat?

- We respecteren elk kind en tonen onze betrokkenheid. We geven het goede voorbeeld.
- We zorgen voor een goede sfeer, waarin het kind zich veilig voelt en zichzelf kan en mag zijn.
- Aan het begin van elk schooljaar bespreken we in de groep hoe we met elkaar om willen gaan. De afspraken die daar uit voort komen worden in een grote wissellijst zichtbaar in het lokaal gehangen. Alle kinderen en de leerkracht ondertekenen dit document.
- We werken met de methode De Vreedzame school. We bespreken de regels in de groep door een gesprek te voeren, een rollenspel te spelen, een verhaal te vertellen, een speciale werkvorm in te zetten etc.
- We geven ongewenst gedrag geen groen licht en spreken kinderen rustig aan op hun gedrag.
- We onderhouden een goed contact met de ouders en dragen naar hen duidelijkheid uit over de wijze waarop we omgaan met elkaar.

Signalen van pestgedrag kunnen o.a. zijn:

- bijnamen geven
- een iemand voortdurend de schuld van iets geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- buitensluiten
- buiten school opwachten
- bezittingen afpakken of vernielen
- uitlachen, uitschelden
- zogenaamd leuke opmerkingen over iemand maken
- spullen verstoppen

Stelregels:

- Vanaf de groep 1/ 2 wordt kinderen bijgebracht dat bij pesten het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken.
- Andere kinderen in de groep hebben de verantwoordelijkheid om, als hen iets opvalt, melding te doen van ongewenst gedrag.
- Alle kinderen zijn verantwoordelijk voor de goede sfeer in de klas!
- Er wordt gestreefd naar een goede communicatie tussen school en ouders.

Juist waar het een pestprobleem betreft moeten de partijen(gezin en school) hun grenzen goed kennen. Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van pesten zullen directie en leerkrachten hun verantwoordelijkheid moeten nemen en zo nodig overleggen met betrokken ouders.

Klassenregels

- Aan het begin van elk schooljaar worden er in elke groep regels opgesteld. Dit zijn de afspraken rond gedrag die met elkaar worden vastgelegd. Deze worden in de groepen 1 t/m 4 opgesteld door de leerkracht, voorgelegd aan de kinderen en evt. aangepast
- Deze worden in de groepen 5 t/m 8 door de kinderen opgesteld en voorgelegd aan de hele groep en de leerkracht. Gezamenlijk worden de uiteindelijke regels geformuleerd. Bij de formulering wordt gelet op een zo positief mogelijk gestelde regel. Zo min mogelijk opsommen wat niet mag, maar juist formuleren hoe het moet!
 - Er zijn minimaal 5 à 6 regels, maar niet meer dan 10.
 - De regels worden groot en mooi uitgeschreven op een groot vel.
 - Daarna zet elk kind en de leerkracht z'n naam er op.
 - Daarmee conformeert ieder zich aan de afspraken.
 - De regels worden opgehangen in een wissellijst en duidelijk zichtbaar opgehangen in de klas.
 - De regels worden regelmatig besproken, soms als daar aanleiding toe is, maar net zo vaak preventief.

Aanpak van ruzies in stappen

Wanneer kinderen ruzie hebben leren zij deze op te lossen volgens het volgende stappenplan van de Vreedzame school:

stap 1. Eerst afkoelen en allebei een andere kant op.

stap 2. Elkaar horen over de gang van zaken: Wat vindt de één, wat vindt de ander? (om de beurt)

stap 3. Wat zou je willen?(win-win oplossing)

stap 4. Welke oplossing is bruikbaar?(praat het uit)

Incidentenschrift

De leerkracht houdt een incidentenschrift bij, waarin de toedracht van het incident wordt omschreven. Bij een derde melding van eenzelfde kind worden de ouders op school voor een gesprek uitgenodigd en wordt het gedrag besproken.

Als er grenzen worden overschreden, waardoor het pedagogisch klimaat verstoord raakt, treedt de 5 –sporenaanpak in werking. Met de 5 sporenaanpak wordt bedoeld de aanpak op 5 gebieden, te weten:

1. De hulp aan het gepeste kind,
2. De hulp aan de pester,
3. Hulp aan de rest van de groep, te noemen middengroep
4. aan de leerkracht en
5. aan de ouders

De school heeft het volgende protocol opgesteld, waarin aanpak en adviezen worden gegeven. Dit protocol wordt gestart als de Vreedzame Schoolmethode niet het gewenste gedrag heeft opgeleverd.

5 –sporenaanpak

1. gepeste
2. middengroep
3. pester
4. leerkracht
5. ouders

Hulp aan het gepeste kind. Hoe doen we dat?

Afhankelijk van de situatie bieden we hulp aan het slachtoffer door:

- Adviezen te geven over hoe te reageren op het gedrag van pesters.
- De leerkracht bepaalt in overleg met het kind wat de beste aanpak is.
- Gesprek met de ouders voeren, evt. in aanwezigheid van het kind.
- Het gepeste kind laten deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining op school.
- Inschakelen van specialist /psycholoog met expertise op dit gebied.
- Een vertrouwenspersoon op school beschikbaar hebben.

1. gepeste
2. middengroep
3. pester
4. leerkracht
5. ouders

Hulp aan de middengroep. Hoe doen we dat?

Deze groep, de middengroep moeten we mobiliseren. Hieraan werken is werken aan de preventieve aanpak. Als je de middengroep tot een andere houding brengt, ontnem je de pester zijn publiek.

- Werken aan een positieve werksfeer en een prettig klimaat.
- Groepsregels opstellen over omgaan met elkaar. In de onderbouw t/m groep 4 gebeurt dat met de kinderen, in de groepen 5 t/m 8 gebeurt dat door de kinderen. De regels worden per groep vastgesteld en ondertekend, vergroot en duidelijk zichtbaar in het lokaal opgehangen.
- Werken aan empathisch vermogen.
- Thema's aansnijden over gevoelens, spreekbeurten laten houden om inzicht te geven en begrip te vergroten.

1. gepeste
2. middengroep
3. pester
4. leerkracht
5. ouders

Hulp aan de pester. Hoe doen we dat?

Pesterijen niet tolereren betekent niet dat je het kind als persoon afwijst, wel dat je het gedrag niet accepteert.

- Een straffend gesprek
- Boekje "Tirannen" lezen en daarna met de leerkracht over de inhoud praten
- Probleemoplossend gesprek door bv. De oorzaak van het pestgedrag proberen bloot te leggen
- Empatisch vermogen vergroten, bv. door rollenspelen.
- Hulp van ouders inroepen.
- Pester verplichten om deel te nemen aan een sociaal vaardigheidstraining op school.
- Schorsen (uitsluitend door het bestuur op initiatief van de directeur)
- Verwijderen (uitsluitend door het bestuur op initiatief van de directeur)

1. gepeste
2. middengroep
3. pester
4. **leerkracht**
5. ouders

Adviezen aan de leerkracht. Hoe geven we die?

- De school beschikt over een orthotheek, waar voldoende achtergrondinformatie is te vinden.
- Leerkrachten wisselen hun ervaring uit door deze per bouw te bundelen.
- Door het oefenen in signaleren (zie observatiepunten)
- Door het inzetten van een sociogram door gebruik van de pesttest.

Observatiepunten

(activiteiten die pesters uithalen met hun slachtoffer)

- Volstrekt doodzwijgen
- Isoleren/buitensluiten
- Psychisch, fysiek of seksueel mishandelen
- Kring vormen of insluiten
- Buiten school opwachten, slaan/schoppen
- Klopjacht organiseren op weg van en naar school
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Opbellen
- Als slaafje behandelen
- Bijnaam gebruiken
- Opdracht geven om huiswerk te maken of in te nemen
- Bezittingen toe-eigenen of geld afpersen
- Jennen, uitschelden, steeds de schuld geven
- Etc.

1. gepeste
2. middengroep
3. pester
4. leerkracht
5. **ouders**

Adviezen aan ouders. Hoe geven we die?

- Ouders die het betreft inlichten over het pestprotocol.
- Ouders informeren over literatuur en websites met achtergrondinformatie over pesten.
- Er zijn lijsten beschikbaar met adviezen aan ouders van zowel gepeste als pestende kinderen
- De school beschikt over adressen van landelijke organisaties voor ouders in het onderwijs.